

[Till Innehållet](#)

[Skolverket logotyp](#)

- [Innehåll A-Ö](#)
- [Lättläst](#)
- [Languages](#)
- [Sök](#)

Undervisning

[Förskolan](#)

- [Läroplan](#)
- [Förskollärarlegitimation](#)
- [Stöd i arbetet](#)
- [Inspiration och reportage](#)
- [Kompetensutveckling](#)
- [Forskning](#)

[Förskoleklassen](#)

- [Läroplan](#)
- [Kartläggning](#)
- [Lärar- och förskollärarlegitimation](#)
- [Stöd i arbetet](#)
- [Inspiration och reportage](#)
- [Kompetensutveckling](#)
- [Forskning](#)

[Fritidshemmet](#)

- [Läroplan](#)
- [Lärar- och förskollärarlegitimation](#)
- [Inspiration och reportage](#)
- [Kompetensutveckling](#)
- [Stöd i arbetet](#)
- [Forskning](#)

[Grundskolan](#)

- [Läroplan och kursplaner](#)
- [Bedömning](#)
- [Nationella prov](#)
- [Betyg](#)
- [IUP med omdömen](#)
- [Lärarlegitimation](#)

[Anpassade grundskolan](#)

- [Läroplan och kursplaner](#)
- [Bedömning](#)
- [IUP med omdömen](#)
- [Betyg](#)
- [Lärarlegitimation](#)

[Specialskolan](#)

- [Läroplan och kursplaner](#)
- [Bedömning](#)
- [Nationella prov](#)
- [IUP med omdömen](#)
- [Betyg](#)
- [Lärarlegitimation](#)

[Sameskolan](#)

- [Läroplan och kursplaner](#)
- [Bedömning](#)
- [Nationella prov](#)
- [IUP med omdömen](#)
- [Betyg](#)
- [Lärarlegitimation](#)

[Gymnasieskolan](#)

- [Läroplan, program och ämnen](#)
- [Bedömning](#)

- [Nationella prov](#)
- [Betyg](#)
- [Lärarlegitimation](#)

[Anpassade gymnasieskolan](#)

- [Läroplan, program och ämnen](#)
- [Betyg](#)
- [Lärarlegitimation](#)

- [Stöd i arbetet](#)

[Vuxenutbildningen](#)

- [Komvux i svenska för invandrare \(sfi\)](#)
- [Komvux på grundläggande nivå](#)
- [Komvux på gymnasial nivå](#)
- [Komvux som anpassad utbildning på grundläggande nivå](#)
- [Komvux som anpassad utbildning på gymnasial nivå](#)

[Dansarutbildningen](#)

- [Läroplan och kursplan](#)
- [Bedömning](#)
- [Betyg](#)
- [Nationella prov](#)

Skolutveckling

- [Leda och organisera](#)
- [Kvalitetsarbete](#)
- [Digitala nationella prov](#)
- [Säkerhet och krisberedskap](#)
- [Statsbidrag](#)
- [Forskning och utvärderingar](#)
- [Statistik](#)
- [Kurser och utbildningar](#)
- [Inspiration och stöd i arbetet](#)
- [Anordna och administrera utbildning](#)
- [Nationella skolutvecklingsprogram](#)

Regler och ansvar

- [Ansvar i skolfrågor](#)
- [Förändringar inom skolområdet](#)
- [Skollagen och förordningar](#)
- [Allmänna råd](#)
- [Sök förordningar och föreskrifter \(SKOLFS\)](#)
- [Så styrs skolan](#)
- [Lärar- och förskollärarlegitimation](#)
- [Barnkonventionen](#)

För dig som ...

- [Vill bli lärare](#)
- [Är arbetsgivare](#)
- [Är elev, förälder eller vårdnadshavare](#)
- [Är skolbibliotekarie](#)
- [Är studie- och yrkesvägledare](#)

Om oss

- [Kontakta oss](#)
- [Vår verksamhet](#)
- [Organisation](#)
- [Jobba hos oss](#)
- [Kalender](#)
- [Publikationer](#)
- [Nyhetsbrev och sociala medier](#)
- [Hantering av personuppgifter](#)
- [Öppna data](#)
- [Press](#)
- [Aktuellt](#)
- [Innehåll A-Ö](#)

- [Lättläst](#)
- [Languages](#)
- [Start](#)
- › Regler och ansvar
- › [Ansvar i skolfrågor](#)
- › Mottagande i anpassade grundskolan

Öppna innehållsförteckningen

Stäng innehållsförteckningen

- [Krav för mottagande i anpassade grundskolan](#)
- [Utredning av målgruppsstillhörighet](#)
- [Förskoleklass och anpassad grundskola](#)
- [Ämnen och ämnesområden](#)
- [Integrerad utbildning](#)
- [Om en elev i anpassade grundskolan inte tillhör målgruppen](#)

Mottagande i anpassade grundskolan

Hemkommunen beslutar om en elev ska tas emot i anpassade grundskolan. Ett sådant beslut föregås alltid av en utredning om målgruppsstillhörighet. Här kan du läsa om reglerna kring mottagande i anpassade grundskolan. Du hittar även information om vad som gäller om något tyder på att en elev som går i anpassade grundskolan inte tillhör målgruppen för skolformen.

Krav för mottagande i anpassade grundskolan

Vilka barn ska tas emot i anpassade grundskolan?

Barn som har en intellektuell funktionsnedsättning och därför inte bedöms ha förutsättningar att uppfylla sådana betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas i grundskolan ska tas emot i anpassade grundskolan.

Med intellektuell funktionsnedsättning likställs vid tillämpning av skollagen en betydande och bestående begåvningsmässig funktionsnedsättning på grund av hjärnskada som orsakats av yttre våld eller kroppslig sjukdom.

Källor: 7 kapitlet 5 § och 29 kapitlet 8 § skollagen.

Vem beslutar att ett barn ska tas emot i anpassade grundskolan?

Frågan om mottagande i anpassade grundskolan prövas av barnets hemkommun. Hemkommunens beslut om mottagande i anpassade grundskolan måste alltid föregås av en utredning om målgruppsstillhörighet. Om en sådan utredning inte gjorts får ett barn inte tas emot i anpassade grundskolan.

Källa: 7 kapitlet 5 § skollagen.

[Vad ingår i den utredning som måste göras innan ett barn kan tas emot i anpassade grundskolan?](#)

Krävs det samtycke från vårdnadshavarna för att en elev ska kunna tas emot i anpassade grundskolan?

Huvudregeln är att ett barns vårdnadshavare måste lämna sitt medgivande för att barnet ska kunna tas emot i anpassade grundskolan. Om barnets vårdnadshavare inte ger sitt medgivande ska barnet fullgöra sin skolplikt enligt vad som gäller i övrigt enligt skollagen, vilket i de flesta fall innebär att barnet kommer att fullgöra sin skolplikt i grundskolan.

Om det finns synnerliga skäl med hänsyn till barnets bästa, det vill säga mycket starka skäl, får hemkommunen besluta om mottagande i anpassade grundskolan utan att barnets vårdnadshavare gett sitt medgivande. Det gäller dock enbart om hela den utredning som ska föregå ett beslut om mottagande i anpassade grundskolan är genomförd och barnet har konstaterats tillhöra målgruppen för anpassade grundskolan.

Källa: 7 kapitlet 5 § skollagen.

[Vilka delar av utredningen om målgruppsstillhörighet kräver samtycke från elevens vårdnadshavare?](#)

Kan en elev tas emot på försök i anpassade grundskolan?

Ja, under vissa förutsättningar. Elever i grundskolan, anpassade grundskolan eller specialskolan kan under högst sex månader tas emot i en annan av dessa skolformer. Det gäller om de huvudmän som berörs är överens om detta, och om elevens vårdnadshavare medger det. Ett krav för att en elev ska kunna tas emot på försök i anpassade grundskolan är att det är utrett och klarlagt att eleven tillhör målgruppen för skolformen.

Att byta skolform på försök är en stor förändring för en elev. Enligt kommentarerna till Skolverkets allmänna råd måste försöksplaceringar därför användas restriktivt. Förutom att det ska vara klarlagt att eleven tillhör målgruppen behöver sannolikheten även vara stor att ärendet kommer att leda till att eleven börjar i anpassade grundskolan.

När en elev tas emot på försök i en annan skolform ändras inte den ursprungliga skolplaceringen. Om eleven efter mottagandet på försök vill gå tillbaka till sin ordinarie skola i den skolform där eleven ursprungligen är mottagen har hen rätt till det.

Källor: 7 kapitlet 8 § skollagen, Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2023:129) om mottagande i anpassade grundskolan och anpassade gymnasieskolan samt om urval till anpassade gymnasieskolans nationella program samt Kommentarer till Skolverkets allmänna råd om mottagande i anpassade grundskolan och anpassade gymnasieskolan samt om urval till anpassade gymnasieskolans nationella program, sidan 28.

Indikationer om målgruppstillhörighet vid bedömning av en nyanländ elevs kunskaper

[Vad gäller om det vid bedömningen av en nyanländ elevs kunskaper finns indikationer på att eleven tillhör målgruppen för anpassade grundskolan?](#)

[Vad menas med hemkommun? Dölj Visa](#)

Enligt skollagen är hemkommunen den kommun som man är folkbokförd i. När det gäller personer som är bosatta i Sverige utan att vara folkbokförda är hemkommunen den kommun som de stadigvarande vistas i. Om en person saknar stadigvarande vistelseort är hemkommunen den kommun som personen för tillfället uppehåller sig i. Detsamma gäller personer som har skyddad folkbokföring.

Källa: 29 kapitlet 6 § skollagen.

Utredning av målgruppstillhörighet

Vad ingår i den utredning som måste göras innan ett barn kan tas emot i anpassade grundskolan?

Innan ett barn kan tas emot i anpassade grundskolan ska en utredning som omfattar en pedagogisk, psykologisk, medicinsk och social bedömning göras. Utredningen måste innehålla samtliga fyra delar. Om utredningen inte innehåller alla dessa delar får barnet inte tas emot i anpassade grundskolan. Samråd ska ske med barnets vårdnadshavare när utredningen genomförs.

Hemkommunen ansvarar för att

- den pedagogiska bedömningen fastställer om eleven har förutsättningar att kunna nå grundskolans betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper, och utförs av personal med adekvat specialpedagogisk kompetens,
- den psykologiska bedömningen fastställer om eleven har en intellektuell funktionsnedsättning, och i så fall i vilken grad, samt utförs av legitimerad psykolog. Med intellektuell funktionsnedsättning likställs vid tillämpning av skollagen en betydande och bestående begåvningsmässig funktionsnedsättning på grund av hjärnskada som orsakats av yttre våld eller kroppslig sjukdom,
- den medicinska bedömningen fastställer om det finns medicinska orsaker till elevens inlärningssvårigheter, och om dessa indikerar målgruppstillhörighet, samt utförs av legitimerad läkare,
- den sociala bedömningen fastställer om det finns sociala orsaker i eller utanför skolan som kan bidra till elevens inlärningssvårigheter, och utförs av kurator eller någon annan med adekvat utbildning.

I kommentarerna till Skolverkets allmänna råd finns ytterligare stöd kring tolkning och tillämpning av ovanstående punkter.

Källor: 7 kapitlet 5 § och 29 kapitlet 8 § skollagen, Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2023:129) om mottagande i anpassade grundskolan och anpassade gymnasieskolan samt om urval till anpassade gymnasieskolans nationella program samt Kommentarer till Skolverkets allmänna råd om mottagande i anpassade grundskolan och anpassade gymnasieskolan samt om urval till anpassade gymnasieskolans nationella program, sidan 16-21.

[Kommentarer till Skolverkets allmänna råd om mottagande i anpassade grundskolan och anpassade gymnasieskolan samt om urval till anpassade gymnasieskolans nationella program](#)

Vilka delar av utredningen om målgruppstillhörighet kräver samtycke från barnets vårdnadshavare?

De psykologiska och medicinska bedömningarna

För de psykologiska och medicinska bedömningarna krävs normalt samtycke från barnets vårdnadshavare. En psykologisk eller medicinsk bedömning kan dock genomföras även utan barnets vårdnadshavares medgivande om barnet har uppnått en sådan ålder och mognad att barnet självt kan ge sitt samtycke. Ett barns synpunkter och önskemål ska väga allt tyngre i takt med barnets stigande ålder och utveckling. Ett barn som fyllt 16 år har rätt att själv föra sin talan i ärenden enligt skollagen.

Om barnets vårdnadshavare inte ger sitt samtycke till den psykologiska eller den medicinska bedömningen, och barnet inte uppnått en sådan ålder och mognad att hen själv kan ge sitt samtycke, kan hemkommunen inte genomföra dessa delar av utredningen. Det innebär att det inte kommer att finnas det fullständiga underlag som krävs för att hemkommunen ska kunna fatta beslut om mottagande i anpassade grundskolan. Ärendet kan då behöva avslutas. Men enligt kommentarerna till Skolverkets allmänna råd måste skolan ändå fortsätta att ha en dialog med elevens vårdnadshavare om det behov av särskilt stöd som kan konstateras.

Källor: 6 kapitlet 11, 13 och 13 a §§ föräldrabalken, 29 kapitlet 12 § skollagen och Kommentarer till Skolverkets allmänna råd om mottagande i anpassade grundskolan och anpassade gymnasieskolan samt om urval till anpassade gymnasieskolans nationella program, sidan 17-18.

[Extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram](#)

Den pedagogiska och sociala bedömningen

När det gäller den pedagogiska bedömningen är elevens vårdnadshavare i allmänhet redan involverade eftersom skolan är skyldig att ge extra anpassningar och särskilt stöd till elever som behöver det. Något ytterligare samtycke behövs då inte. Skolan kan som huvudregel ändå göra en pedagogisk bedömning, eftersom det ligger i skolans uppdrag. I de fall där elevens vårdnadshavare motsätter sig en pedagogisk bedömning kan rektorn, enligt kommentarerna till Skolverkets

allmänna råd, inte förhålla sig passiv till detta om en sådan bedömning är väsentlig för elevens bästa.

På liknande sätt som när det gäller den pedagogiska bedömningen är elevens vårdnadshavare oftast delaktiga i den sociala delen av utredningen. Den kan i de flesta fall göras via samråd mellan den som är ansvarig för den sociala bedömningen och elevens vårdnadshavare. Även i samband med den sociala bedömningen är det enligt kommentarerna till de allmänna råden nödvändigt att föra en dialog med eleven och elevens vårdnadshavare.

Källa: Kommentarer till Skolverkets allmänna råd om mottagande i anpassade grundskolan och anpassade gymnasieskolan samt om urval till anpassade gymnasieskolans nationella program, sidan 17.

[Extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram](#)

Hur tidigt kan en utredning om målgruppsstillhörighet göras?

Hur tidigt utredningen kan göras måste avgöras i det enskilda fallet. Om frågan väcks redan i förskolan om att ett barn i framtiden kan komma att tillhöra anpassade grundskolans målgrupp behöver rektorn se till att barnets vårdnadshavare och hemkommun informeras. Enligt kommentarerna till Skolverkets allmänna råd är det också viktigt att ansvarig för den förskoleklass där barnet ska gå ges information. Utredningen om målgruppsstillhörighet kan sedan bli aktuell i förskoleklassen för att beslut om mottagande ska kunna ske inför årskurs 1.

Vårdnadshavare för barn som beviljats uppskjuten skolplikt och som ska gå i anpassade grundskolan har dock möjlighet att välja att barnet ska börja direkt i årskurs 1 i anpassade grundskolan, utan att först gå i förskoleklassen. I dessa fall måste processen kring ett eventuellt mottagande i anpassade grundskolan påbörjas redan i förskolan. Detsamma gäller om ett barn som bedöms ha förutsättningar för det, och vars vårdnadshavare har begärt det, ska hoppa över förskoleklassen och börja fullgöra sin skolplikt direkt i anpassade grundskolan höstterminen det kalenderår då barnet fyller sex år.

Källor: 7 kapitlet 4-5 och 11 a-b §§, 8 kapitlet 3 § skollagen, Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2023:129) om mottagande i anpassade grundskolan och anpassade gymnasieskolan samt om urval till anpassade gymnasieskolans nationella program samt Kommentarer till Skolverkets allmänna råd om mottagande i anpassade grundskolan och anpassade gymnasieskolan samt om urval till anpassade gymnasieskolans nationella program, sidan 12-13.

Om en elev som är mottagen i anpassade grundskolan flyttar, måste den nya hemkommunen då göra en ny utredning?

Nej, om eleven flyttar till en annan kommun är utgångspunkten att den nya hemkommunen inte behöver göra någon ny utredning om målgruppsstillhörighet eller fatta något nytt beslut om mottagande i anpassade grundskolan som skolform. Det gäller förutsatt att utredningsunderlaget inte bedöms som bristfälligt och att det inte framkommer ny information som tyder på att det tidigare beslutet kan vara felaktigt. Det är viktigt att den nya hemkommunen begär in och får handlingarna från elevens tidigare hemkommun.

Om en elev i anpassade grundskolan går i skolan i en annan kommun än sin hemkommun behöver skolkommunen försäkra sig om att hemkommunen har gjort en fullständig utredning och begära in hemkommunens beslut om elevens målgruppsstillhörighet.

Källor: 7 kapitlet 5 § skollagen och Kommentarer till Skolverkets allmänna råd om mottagande i anpassade grundskolan och anpassade gymnasieskolan samt om urval till anpassade gymnasieskolans nationella program, sidan 25.

[Vad gäller om något tyder på att en elev i anpassade grundskolan inte tillhör målgruppen för skolformen?](#)

Förskoleklass och anpassad grundskola

Ska barn gå i förskoleklassen innan de börjar i anpassade grundskolan?

Huvudregeln är att alla barn börjar fullgöra sin skolplikt i förskoleklassen. Det gäller även de barn som tillhör målgruppen för anpassade grundskolan. Under vissa förutsättningar får ett barn dock, på vårdnadshavarens begäran, hoppa över förskoleklassen och börja fullgöra sin skolplikt direkt i anpassade grundskolan. Det gäller

- barn som bedöms ha förutsättningar att börja direkt i anpassade grundskolan höstterminen det kalenderår de fyller sex år.
- barn som har beviljats uppskjuten skolplikt och därmed börjar fullgöra sin skolplikt höstterminen det kalenderår de fyller sju år. De barnen har en ovillkorlig rätt att få börja direkt i anpassade grundskolan om barnets vårdnadshavare önskar det.

Källor: 7 kapitlet 4 § och 11 a-b §§ skollagen.

[Möjlighet att börja direkt i anpassade grundskolan vid sex års ålder](#)

[Flexibilitet för barn som beviljats uppskjuten skolplikt och tillhör målgruppen för anpassade grundskolan](#)

Ämnen och ämnesområden

Viken flexibilitet finns kring utbildningens innehåll i anpassade grundskolan?

Utbildningen i anpassade grundskolan omfattar ämnen eller ämnesområden, alternativt en kombination av ämnen och ämnesområden. Utbildning inom ämnesområden är avsedd för elever som inte kan tillgodogöra sig hela eller delar av utbildningen i ämnen. Utbildningen kan också omfatta ämnen enligt grundskolans kursplaner.

Huvudmannen avgör om en elev som tas emot i anpassade grundskolan huvudsakligen ska läsa ämnen eller ämnesområden. Rektorn får besluta att en elev ska läsa en kombination av ämnen och ämnesområden. Rektorn får också besluta att en elev ska läsa ett eller flera ämnen enligt grundskolans kursplaner, om eleven har förutsättningar för det. Samråd med elevens vårdnadshavare ska ske innan beslut fattas.

För elever som får undervisning i en kombination av ämnen och ämnesområden får rektorn besluta om avvikelser från timplanerna i den omfattning som behövs. Samma möjlighet finns även för andra elever i anpassade grundskolan, om avvikelser från timplanerna behövs för att anpassa undervisningen till elevernas särskilda förutsättningar och behov. Rektorns beslut om avvikelser från timplanerna får inte delegeras till någon annan.

Källor: 11 kapitlet 5 och 8 §§ skollagen samt 10 kapitlet 4 § skolförordningen.

[Läroplan, kursplaner, bedömning och betygssättning i anpassade grundskolan](#)

[Undervisningstid, lärotider och schema](#)

[Vad är en huvudman inom skolväsendet? Dölj Visa](#)

Förskolor, skolor, fritidshem och kommunal vuxenutbildning har alltid en huvudman. Huvudmannen är ytterst ansvarig för att utbildningen genomförs i enlighet med skollagen och andra bestämmelser. Alla huvudmän inom skolväsendet ska ha skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål mot utbildningen.

Kommuner

En kommun kan vara huvudman för förskola, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, fritidshem, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola och kommunal vuxenutbildning.

Enskilda

En enskild fysisk eller juridisk person kan vara huvudman för förskola, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, fritidshem, gymnasieskola och anpassad gymnasieskola. En enskild huvudman kallas ofta även för "fristående huvudman". För kontakt med en fristående huvudman vänder man sig till verksamhetens styrelse eller motsvarande.

Regioner

Gymnasieskolor, anpassade gymnasieskolor och kommunal vuxenutbildning kan i viss utsträckning ha en region som huvudman.

Staten

Specialskolor och sameskolor samt förskoleklass och fritidshem vid en specialskola eller sameskola har staten som huvudman.

Källor: 2 kapitlet 2-8 § och 4 kapitlet 8 § skollagen.

Integrerad utbildning

Vad innebär det att en elev som går i grundskolan, sameskolan eller anpassade grundskolan är integrerad?

En elev som är mottagen i grundskolan kan få sin utbildning i anpassade grundskolan. På motsvarande sätt kan en elev som är mottagen i anpassade grundskolan få sin utbildning i grundskolan eller sameskolan. Det kallas för att eleven är integrerad. För att en elev ska få läsa integrerat måste de huvudmän som berörs vara överens om detta och elevens vårdnadshavare medge det.

För en integrerad elev gäller de bestämmelser som avser den ursprungliga skolformen där eleven tagits emot. Exempelvis ska en elev som tagits emot i anpassade grundskolan och är integrerad i grundskolan alltså följa kursplanerna för anpassade grundskolan, om rektorn inte beslutat att eleven ska läsa ett eller flera ämnen enligt grundskolans kursplaner.

Rektorn för den skola där den integrerade eleven får sin undervisning får besluta om de undantag från den ursprungliga skolformens bestämmelser som krävs med hänsyn till undervisningens uppläggning.

Källor: 7 kapitlet 9 § och 11 kapitlet 8 § skollagen.

Stöd i arbetet

[Integrerade elever](#)

Om en elev i anpassade grundskolan inte tillhör målgruppen

Vad gäller om något tyder på att en elev i anpassade grundskolan inte tillhör målgruppen för skolformen?

Inga andra elever än de som tillhör målgruppen för anpassade grundskolan får gå i anpassade grundskolan.

Alla som arbetar inom skolväsendet är skyldiga att underrätta elevens rektor om de uppmärksammar eller får kännedom om något som tyder på att en elev i anpassade grundskolan inte tillhör målgruppen för skolformen. Rektorn ska i sin tur anmäla detta vidare till elevens hemkommun, som ska utreda frågan skyndsamt.

Om utredningen visar att eleven inte tillhör anpassade grundskolans målgrupp ska hemkommunen fatta beslut om att eleven inte tillhör målgruppen. Hemkommunen ska då ta emot eleven i grundskolan eller se till att eleven på något annat sätt får föreskriven utbildning. Hemkommunen ska också vidta de åtgärder som krävs för elevens övergång från anpassade grundskolan till en annan skolform.

Källor: 7 kapitlet 5 a-b §§ skollagen.

[Skolplikt och rätt till utbildning](#)

[Välja grundskola](#)

[Överlämning vid skolbyte](#)

Senast uppdaterad 03 maj 2024

Innehåll på denna sida

Allmänna råd

[Mottagande i anpassad grund- och gymnasieskola](#)

Undervisning

[Anpassade grundskolan](#)

Publikation

[Anpassade grundskolan är till för ditt barn](#)

Vem kan gå i anpassade grundskolan, vilka ämnen läser man och hur påverkas barnets framtid? Publikationen riktar sig till vårdnadshavare.

- [Start](#)
- › Regler och ansvar
- › [Ansvar i skolfrågor](#)
- › Mottagande i anpassade grundskolan

/

[Till toppen](#)